

Katowice, dnia 13 lutego 2024 r.

INFORMACJA Nr 5/2024/EW

w sprawie wypadku poparzenia łukiem elektrycznym, zaistniałego w dniu 30 stycznia 2024 r. o godzinie 20¹⁸ w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. KWK „Budryk” w Ornontowicach, któremu uległ elektromonter oddziału ESZ.

Wypadek zaistniał w komorze rozdzielni 6 kV R-1000 na poziomie 1050 w trakcie obsługi pola rozdzielczego nr 18. Komora rozdzielni 6 kV R-1000, przewietrzana opływowym prądem powietrza, wykonana została w obudowie typu ŁP8/V32/4/A pokrytej torkretem na całym obwodzie i zlokalizowana była w wyrobisku niezagrożonym wybuchem metanu i pyłu węglowego.

Rozdzielnię tę wykonano jako dwusekcyjną, składającą się z 23 pól rozdzielczych typu RD1-IP54. Sekcję I stanowiły pola rozdzielcze o numerach od 1 do 12, a sekcję II pola rozdzielcze o numerach od 13 do 23. Pola rozdzielcze nr 12 i 13 były polami sprzęgłowymi, składającymi się z wyłącznika w polu nr 13 i odłącznika w polu nr 12, którego rolę pełnił człon ruchomy pola. Zasilanie tej rozdzielni realizowano z głównej rozdzielni 6 kV na powierzchni RG-1, tj.: z pola numer 44 do pola nr 11 sekcji I i z pola numer 6 do pola nr 15 sekcji II, pole sprzęgłowe nr 13 w normalnym układzie zasilania było wyłączone.

Pola rozdzielcze nr 7, 8, 17 i 18, wyposażone w wyłączniki typu WV32-12/20/06-R, zasilaty zestawy pompowe w komorze pomp przy szybie III na poziomie 1050. Sterowanie tymi polami, odbywało się z pulpitów sterujących zlokalizowanych w komorze pomp. Z pola rozdzielczego nr 18 zasilana była pompa numer 4.

W dniu 30 stycznia 2024 r., na zmianie „E” rozpoczynającej się o godzinie 14⁰⁰, sztygar zmianowy oddziału ESZ skierował do obsługi rozdzielni R-1000, zasilanej w normalnym układzie, elektromontera z oddziału ESZ. Na tej zmianie sztygar zmianowy oddziału MSZ skierował do obsługi pompowni przy szybie III pracownika firmy Górbud Sp. z o.o. z siedzibą w Mikołowie. Około godziny 19¹⁰ obsługujący pompownię zgłosił elektromonterowi obsługującego rozdzielnię brak możliwości wyłączenia zestawu pompowego numer 4 z pulpitu sterującego. Elektromonter podjął bezskuteczną próbę wyłączenia pola rozdzielczego numer 18 za pomocą przycisku „otwieranie wyłącznika” znajdującego się na drzwiczkach szafki obwodów wtórnych, o czym poinformował sztygara zmianowego oddziału ESZ. Sztygar po przybyciu do rozdzielni i stwierdzeniu braku możliwości wyłączenia tego pola skierował do rozdzielni drugiego elektromontera oddziału ESZ. Przybyły do rozdzielni drugi elektromonter w obecności sztygara otworzył drzwi przedziału członu ruchomego pola, zdemontował osłonę napędu wyłącznika i w sposób mechaniczny wyłączył wyłącznik. Następnie przystąpił do wysuwania członu ruchomego do pozycji „próba” pomimo braku jednoznacznego potwierdzenia stanu wyłączenia wyłącznika - wskaźnik stanu wyłączenia lub załączenia

na członie ruchomym znajdował się w pozycji pośredniej. O godzinie 20¹⁸ w trakcie wysuwania członu ruchomego w komorze stałej pola rozdzielczego numer 18 doszło do zwarcia, a powstały łuk elektryczny poparzył lewą dłoń elektromontera.

W wyniku tego zdarzenia sekcja II rozdzielni 6 kV R-1000 została wyłączona spod napięcia, w wyniku zadziałania zabezpieczeń w polu numer 6 głównej rozdzielni 6 kV RG-1 na powierzchni.

Sztygar wraz z drugim elektromonterem udzielili pierwszej pomocy poszkodowanemu, wyjechali z nim na powierzchnię i udali się do kopalnianego punktu pierwszej pomocy, skąd został przewieziony karetką pogotowia do szpitala w Knurowie.

Przyczyną wypadku poparzenia łukiem elektrycznym elektromontera było zwarcie powstałe w komorze stałej pola rozdzielczego.

W oparciu o posiadane aktualnie informacje nie można ustalić przyczyny powstania zwarcia w polu rozdzielczym.

W związku z zaistniałym wypadkiem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku:

- I. Wstrzymał ruch zakładu górniczego w części dotyczącej eksploatacji pola rozdzielczego numer 18 typu RD1-IP54 w rozdzielni 6 kV R-1000 na poziomie 1050.
Wznowienie jego eksploatacji warunkował:
 1. usunięciem skutków zwarcia i doprowadzeniem do zgodności z INSTRUKCJĄ MONTAŻU I EKSPLOATACJI RD1-IP54/07/1/00):
 - stanu wyłącznika typu WV32-12/20/06-R,
 - górnych styków ruchomych 630 A, – osłon górnych styków ruchomych,
 - osłon metalowych nad górnymi stykami ruchomymi w fazach L1 i L2,
 - izolatorów przepustowych w fazach L2 i L3;2) naprawą blokady mechanicznej przed wysunięciem członu ruchomego do pozycji próba przy załączonym wyłączniku;3) przeprowadzeniem ponownego odbioru przez komisję powołaną przez kierownika ruchu zakładu górniczego.
- II. Nakazał sprawdzić przez wyspecjalizowaną jednostkę prawidłowości rozwiązań technicznych w zakresie stanu technicznego pola rozdzielczego nr 18 typu RD1-IP54 w rozdzielni 6 kV R-1000 na poziomie 1050 z wyłącznikiem typu WV32-12/20/06-R o numerze fabrycznym 260/96, w tym sterowania tym polem, a także ustalenia przyczyny powstania zwarcia w wyżej wymienionym polu rozdzielczym w trakcie wysuwania członu ruchomego do pozycji „próba”.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Rybniku.